

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Ndc/3/2018
Identifikačné číslo spisu:	4317214569
Dátum vydania rozhodnutia:	22.03.2018
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:4317214569.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci manžela Ing. F. E., bývajúceho v N. a manželky Mgr. B. E., bývajúcej v M., o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k maloletej Júlii Konkoly, nar. 18. marca 2012, bývajúcej u manželky, vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 10P/247/2017, takto

rozhodol:

Prejednanie veci Okresného súdu Levice sp. zn. 10P/247/2017 p r i k á z u j e Okresnému súdu Dunajská Streda.

Odôvodnenie

1. V konaní o rozvod manželstva, začatom na Okresnom súde Levice 2. novembra 2017 a vedenom takýmto súdom pod sp. zn. 10P/247/2017, podal navrhovateľ (manžel) návrh na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti Okresnému súdu Dunajská Streda (označený za „žiadosť o zmenu miestnej príslušnosti súdu“). Návrh odôvodnil tým, že manželka aj s maloletou dcérou sa už od septembra 2017 trvalo zdržiavajú na adrese označenej v návrhu (v M.) a z tohto dôvodu má za to, že tamojší súd zabezpečí rýchlejšie a hospodárnejšie prejednanie veci.

2. Konania vo veciach rozvodu manželstva a úpravy pomerov rozvádžajúcich sa manželov k ich maloletým deťom pre čas po rozvode sa od 1. júla 2016 spravujú ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku (zákona č. 161/2015 Z.z., ďalej len „C. m. p.“). Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení zákona č. 87/2017 Z. z., v pôvodnom znení inak nadobudnutého účinnosť zároveň s C. m. p., ďalej len „C. s. p.“), ak tento zákon neustanovuje inak. To platí i pre návrh na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti.

3. Podľa § 39 ods. 2 a 3 C. s. p. možno na návrh ktorejkoľvek zo strán spor (rozumej i inú právnu vec - pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ďalej len „najvyšší súd“) prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

4. V prejednávanej veci status príslušného súdu prislúcha Okresnému súdu Levice ako súdu posledného spoločného bydliska manželov, v ktorého obvode v čase začatia konania býval (a podľa obsahu spisu stále býva) manžel a ktorý je povolaný rozhodovať aj v konaní o úpravu pomerov rozvádžajúcich sa manželov k ich maloletým deťom pre čas po rozvoze, zo zákona spojenom s konaním o rozvod (tu por. ustanovenia § 92 ods. 1 vety prvej a § 100 C. m. p., už spomínaný § 2 ods. 1 C. m. p. a § 36 ods. 2 C. s. p.). Bezprostredne nadriadeným súdom takéhoto súdu je Krajský súd v Nitre a keďže Okresný súd Dunajská Streda (ako súd, ktorému sa má vec podľa návrhu prikázať) je súdom, ktorého bezprostredne nadriadeným súdom je iný krajský súd (Krajský súd v Trnave), v tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného sporového konania (účastníka civilného mimosporového konania) na zákonného sudcu (Čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie (čo rovnako platí aj pre civilné mimosporové konania). Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu či finančnú. Vzhľadom k charakteru delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať však aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

6. S poukazom na už uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 C. s. p. do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôležité dôvody. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie predmetu konania i pomerov subjektov na oboch procesných stranách, pričom na pomery subjektu, ktorý delegáciu navrhuje, možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na ostatné subjekty konania. Podstatný význam má i stanovisko ostatných subjektov konania.

7. Špecifiká prípadu v prejednávanej veci podľa názoru najvyššieho súdu navrhovanú delegáciu veci odôvodňujú. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že návrh na delegáciu podal práve ten z účastníkov, na ktorého ochranu zákon ustanovil pravidlo miestnej príslušnosti súdu posledného spoločného bydliska manželov, pokiaľ v obvode takéhoto súdu býva ešte aspoň jeden z manželov a práve v podaní návrhu na delegáciu treba vidieť vzdanie sa manželom takejto ochrany (tzv. výhody domáceho ihriska). Nebyť zotrvania manžela v mieste posledného spoločného bydliska manželov by bol Okresný súd Dunajská Streda ďalším zákonom predpokladaným súdom príslušným na prejednanie tejto veci (ako súd bydliska toho manžela, ktorý návrh nepodal). V prejednávanej veci okrem toho nezanedbateľný význam malo to, že manželka vo vyjadrení k návrhu rozhodné skutočnosti uvádzané manželom potvrdila a taktiež vyjadrila i súhlas s navrhnutým prikázaním veci Okresnému súdu Dunajská Streda (ktorý ako súd najbližší aktuálnemu bydlisku maloletej dcéry rozvádžajúcich sa manželov má celkom zjavne aj najlepšie podmienky pre zadovážovanie skutkových zistení významných pre konanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností pre čas po rozvoze). S prihliadnutím na uvedené skutočnosti a charakter konania je preto navrhované prikázanie veci inému súdu v záujme zabezpečenia hospodárnosti konania i jeho zrýchlenia.

8. Vzhľadom k už uvedenému tak najvyšší súd dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 C. s. p.

9. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.